nemaiştiind la ce să se aştepte, privea năuc dintr-o mare scîrnă.

- Ce-ai ajuns, băă ! îi zise atunci *politicul* lovindu-l cu cizma. Mlaştina aia a deznădejdii voastre ! Vezi să nu mori în ea, c-o să puţi şi pe lumea cealaltă; noi aici îţi spălăm doar păcatele, dar trupul...

- O s-aibă grijă cineva şi de trupul lui, s-auzi atunci glasul lui Grimalski.

- la te uită cine vorbeşte ? se prefăcu *politicul* că se

bucura nespus de mult. Şi dădu să se ridice. Grimalski îl ajută întinzîndu-i mîna şi aşezîndu-l într-un locşor ceva mai zvîntat de lîngă uşa de sub care răzbătea o dîră de lumină. Luînd apoi şi el loc alături, începu să-l pipăie şi să-l descoase ca să afle dacă-i erau întregi mădularele, dacă avea răni mai mari pe fund şi dacă, în general, credea că va mai putea rezista cît timp mai aveau să-i ţină în hruba aceea.

- Pînă la capăt, nici vorbă să rezist, îi spuse el; ce-i mai prost e că acum parc-aş sta cu fundul într-o omletă.

- Da' ce, crezi că eu stau pe roze ? Mi-e fundul şi mie în flăcări şi-n nădragi îs numai sînge, încercă Grimalski să-l încurajeze într-un fel.

Mai adăugă apoi că ştia că pe el îl vor omorî pînă la urmă, însă îşi va vinde scump pielea.

- Şi află de la mine, nene, îi spuse el, atunci cînd nu voi mai sufla eu, cel puţin unul sau doi dintre duşmani tot îşi vor blestema zilele că le-a fost dat s-aibă de-a face cu mine.

- Dar cui foloseşte ? scînci iar Vică.

- Treaba lui. Ce mă interesează pe mine cui o folosi ? Eu însă nu voi muri singur şi o dată cu mine, aşa cum ţi-am spus, unul sau doi dintre ucigaşi tot o să treacă şi ei în lumea cealaltă. Să vadă şi ei ce mi-au pregătit.

- Şi dacă aceia vor fi nişte amărîţi de subalterni, proletari inconştienţi, puşi să-mplinească doar un ordin ? îl întrebă Vică, întinzîndu-şi un picior ca să vadă dacă-l mai putea sau nu mişca.

- Amărîţii !? Păi să fie sănătoşi, amărîţii de ei. Ce, eu i-am pus să se angajeze la Securitate ? Sau, dacă nu le-a convenit crima, de ce nu şi-au dat demisia ? Nu li s-a spus oare aşa şi nemţilor, la procesul de la Nürenberg ?

- Hai, lăsaţi astea, interveni agitat Costache Oprişan. Am început să murim şi voi o ţineţi într-una cu ciorovăiala. Vedeţi mai bine dacă ăia ştiu precis cine a murit !

- Zic că nu; nu ştiu; doar ai auzit şi tu ce-au spus.

- Tare mă tem să nu fi murit Vică Negulescu. Dea Domnul însă să mă înşel. Oricum, mai întrebă-i, îl îndemnă Costache.

'or

totuşi în puşcărie şi condamnat pe viaţă, nu-i surîdea deloc. Cînd o lua iar de la-nceput, priceperea neajutîndu-l prea mult, ajungea în acelaşi impas: din pricina lor !

Şi unul din acest „lor" se găsea împreună cu el, în aceeaşi celulă, Hoinic.

- Tu ce zici ? îl întrebă el odată pe Bordeianu, fără ca acesta să ştie la ce anume se gîndise înainte de a-i pune întrebarea.

- Adică ?

- Cu privire la... şi glasul i se stinse în tavanul curb al celulei fără a mai da vreo explicaţie.

- Na, ăsta-i Caziuc ! dădu atunci din umeri nedumerit Bordeianu.

El, Virgil Bordeianu, era cu totul altceva. Făcuse oricum chimia, nu agronomia şi nu era chiar de la coada vacii. Dar cui să spună ? Popa Ranu tăcea, Hoinic părea complet dezinteresat de el, iar Caziuc rătăcea pe cine ştie unde.

Că fusese însă şi el folosit în procesul comandanţilor legionari, pentru a întări prin declaraţia lui ideea *Reeducării*, se datora în primul rînd lor şi numai după aceea grupului de iniţiativă a lui Ţurcanu, în care fusese implicat şi el, nu se îndoia deloc; că trebuia însă să suporte şi consecinţele acestui fapt nu-i mai convenea cîtuşi de puţin. Îşi dase seama că fusese şantajat şi păcălit apoi, dar prea tîrziu. Mizase prea mult pe promptitudinea ofiţerilor anchetatori ca să le mai reproşeze ticăloşia şi singurul lucru care-i mai rămăsese era o ură, ca de altfel şi la Caziuc, şi faţă de propria-i credulitate, şi faţă de cei pentru care fusese implicat în proces şi cu care ajunsese să fie pus să sfîrşească împreună.

Nu fu însă nevoie să explice prea multe pentru că atît Mircea cît şi Iosif trăseseră cu urechea la ciocăniturile lor înţelegînd aproape totul.

- L-o fi împiedicat îngerul păzitor să mai spună vreo prostie, încercă Mircea cu jumătate de glas o explicaţie pentru ei

scurtă. În uşa mare deschisă apărură comandantul, *politicul*, ofiţerul de serviciu şi încă o mică trupă de gradaţi ai Jilavei.

- Care mori, băă, aici ? întrebă comandantul.

- Ăsta, domnule colonel, îi răspunse Gore arătîndu-i-l pe Mircea cu degetul.

- Şi ce-ţi pasă ţie ? îi zise *politicul*.

- Ei, uite că-mi pasă, domnule; de data asta îmi pasă foarte; e bine ?

- Măi a' dracu'! apoi întorcîndu-se către colonel: tovarăşe comandant ! Ce afurisiţi s-au făcut ăştia deodată ! Nu vi se pare că...

- Ie, ie afurisiţi *banditii*, că de aia ie ce ie iei ! rînji comandantul. Şi ziceţi că vreţi să muriţi şi voi o dată cu stîrvul ăsta ? îi mai întrebă el pe Iosif şi pe Gore.

- Cine a zis, domnule, că vrem să murim ? vrem doar să facem grevă pînă vine doctorul. Atîta tot.

- Păi dacă-i doar atît, tov. comandant - i se adresase *politicul* comandantului - trimite-le medicul şi gata ! Ăsta tot nu mai scapă. Pînă atunci însă să le mai bage şi furtunul cu hrană pe gît de cîteva ori. Că tot nu strică. Da, băieţi ?

- Nu, tovarăşe, ţipă atunci un caporal; c-am văzut eu că d-alde ăştia înghit maţul cu totul şi nu moare...

- Păi să nu moară, tovarăşe; să se chinuie, c-asta vrem şi noi. Ce au făcut *banditii* ăştia !... dar hai, acum executarea, ordonă *politicul* ca să-şi arate suprema autoritate.

- I-A DOBORÎT, cred, putoarea, comentă Iosif îndepărtîndu-se de uşa care le fusese trîntită în nas. Păcat că noi n-o să mai simţim.

Şi o zbughi la comandant. Cînd se întoarse cu *politicul*, că pe comandant nu-l găsise, Aristotel Popescu era ţeapăn. Ochii nu i se închiseseră, ci-ncremeniseră pe un cap răsucit cumva tot spre vizetă. Groaza de care nu putuse scăpa nici în ultima clipă i se întipărise pe chip o dată cu îngrijorarea că totuşi nu fusese la înălţimea făgăduită-n *Reeducare*.

- Ăsta şi-a ispăşit păcatele, tovarăşe locotenent.

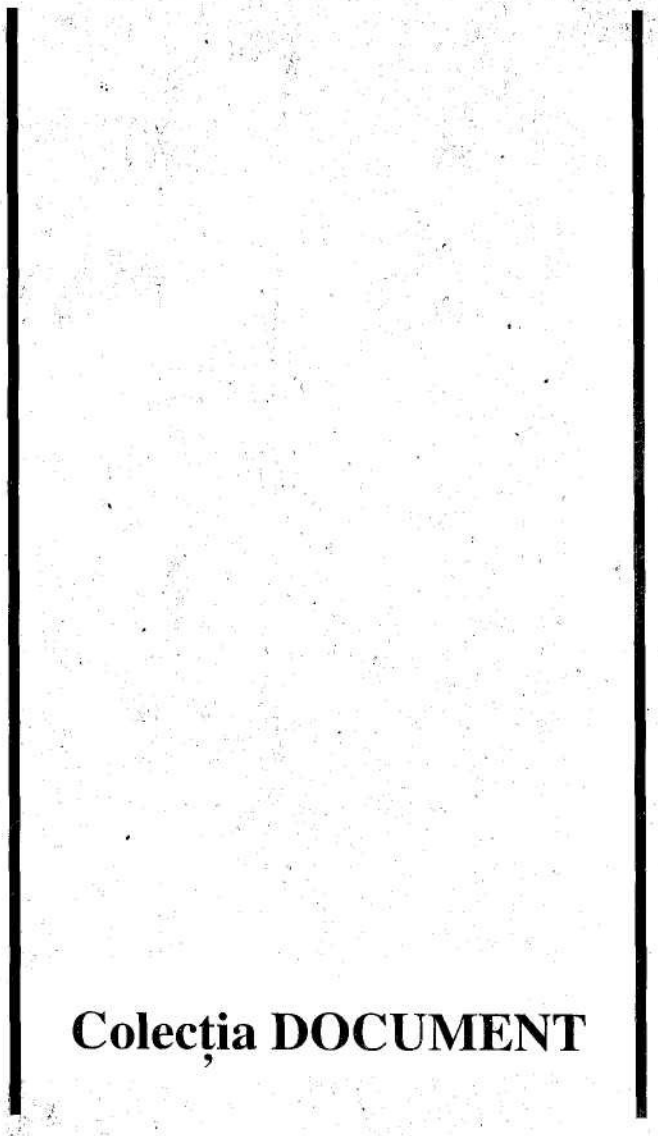

ISBN 973-95323-5-7

PREŢ 4000 lei